

แผนภาพช่วยจำ

ภาษาไทย

ป.๓

อ.ฐิตาพร อึ้งวนารักษ์

- วิทยากรและผู้บริหารสถาบันกวดวิชาตรีเศิร์มติวเตอร์ (ติวเตอร์ภาษาไทย)
- ประสบการณ์ติวรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา/ม.ต้น/ม.ปลาย มายาวนานกว่า 10 ปี
- วิทยากร ติว O-NET ภาษาไทย ระดับชั้น ป.6, ม.3 และ ม.6 ให้กับ รร.ชั้นนำ ในจังหวัดขอนแก่น, บึงกาฬ, บุรีรัมย์, สุรินทร์, อุตรดิตถ์ และพังงา

- สรุปเนื้อหาเป็นแผนภาพแบบกระชับ เพื่อให้เข้าใจและจดจำง่าย
- ช่วยลดระยะเวลาในการอ่านหนังสือทบทวนก่อนสอบ
- ใช้เตรียมความพร้อมในการสอบเพิ่มคะแนนทั้งกลางภาคและปลายภาค
- ภาพประกอบชัดเจนสวยงาม การจัดวางเนื้อหาอ่านง่าย สบายตา

วาวว

สารบัญ

แผนภาพ

บทที่ ๑	โครงสร้างของพยางค์ (พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ พยัญชนะท้าย)	๙
บทที่ ๒	มาตราตัวสะกด	๑๒
บทที่ ๓	สระ (คงรูป เปลี่ยนรูป ลดรูป)	๑๔
บทที่ ๔	การอ่านออกเสียงคำที่มี ๗	๑๖
บทที่ ๕	การผันวรรณยุกต์	๑๘
บทที่ ๖	วิสัรณชนีย	๒๑
บทที่ ๗	คำคล้องจอง	๒๔
บทที่ ๘	กลอนสี่	๒๖
บทที่ ๙	คำควบกล้ำ	๒๘
บทที่ ๑๐	อักษรนำ	๓๐
บทที่ ๑๑	การใช้ ฤ ฦ	๓๒
บทที่ ๑๒	การใช้ บัน บรร	๓๔
บทที่ ๑๓	คำพ้อง (รูป เสียง ความหมาย)	๓๖
บทที่ ๑๔	ภาษาถิ่น	๓๘
บทที่ ๑๕	การันต์-ไม้ทัณฑฆาต	๔๐
บทที่ ๑๖	ชนิดของคำ (คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา)	๔๓
บทที่ ๑๗	ประโยคเพื่อการสื่อสาร (บอกเล่า ปฏิเสธ คำถาม แสดงความต้องการ คำสั่ง ขอร้อง)	๔๗

วาวา

บทที่ ๑๘	การใช้พจนานุกรม	๔๙
บทที่ ๑๙	เครื่องหมายวรรคตอน	๕๑
บทที่ ๒๐	สำนวนไทย	๕๓
บทที่ ๒๑	การเขียนคำขวัญ	๕๕
บทที่ ๒๒	การเขียนจดหมายลาป่วย ลากิจ	๕๘

แบบฝึกหัด

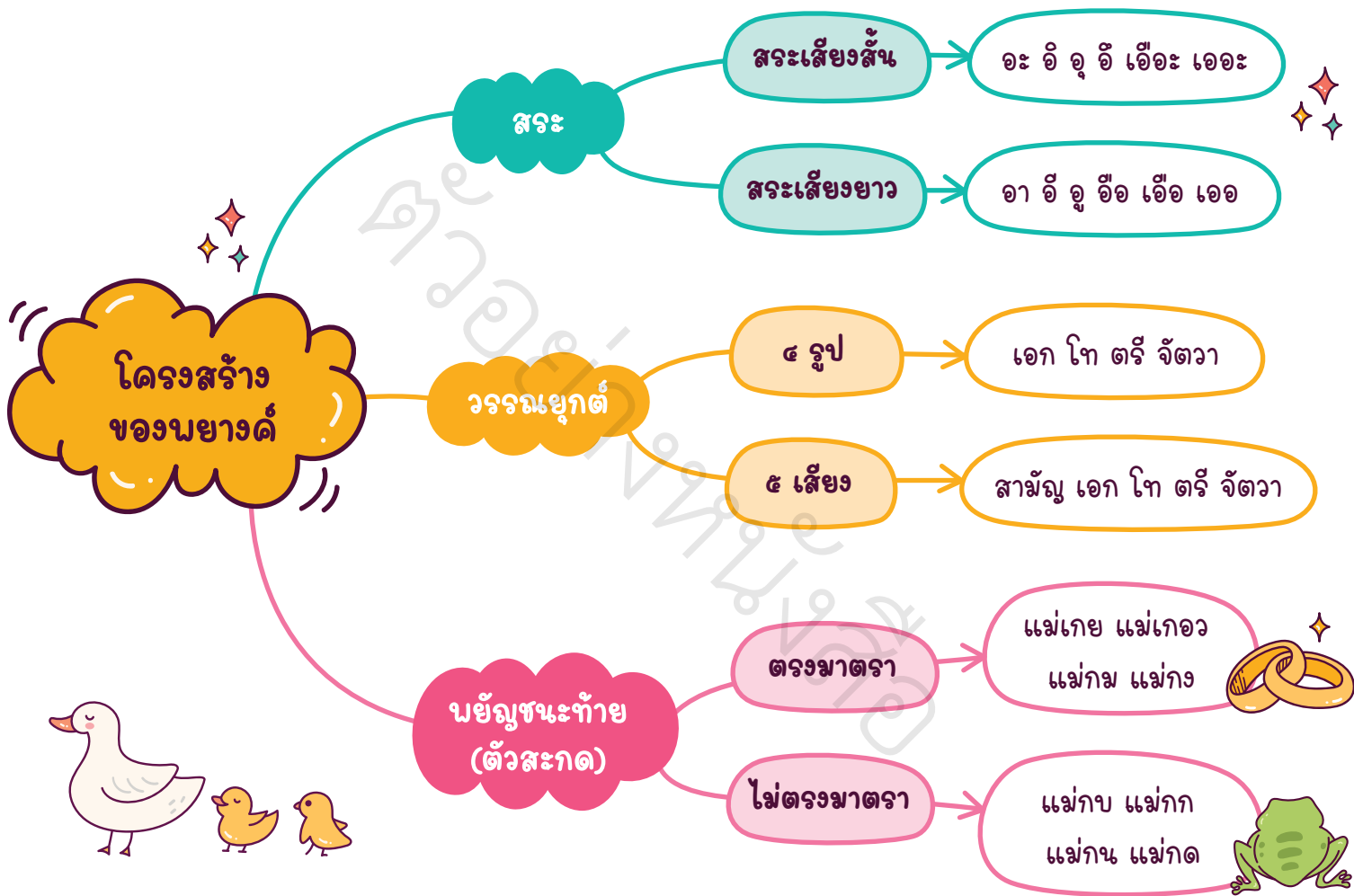
แบบฝึกหัดบทที่ ๑	โครงสร้างของพยางค์ (พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ พยัญชนะท้าย)	๖๒
แบบฝึกหัดบทที่ ๒	มาตราตัวสะกด	๖๕
แบบฝึกหัดบทที่ ๓	สระ (คงรูป เปลี่ยนรูป ลดรูป)	๖๘
แบบฝึกหัดบทที่ ๔	การอ่านออกเสียงคำที่มี ๗	๗๑
แบบฝึกหัดบทที่ ๕	การผันวรรณยุกต์	๗๔
แบบฝึกหัดบทที่ ๖	วิสรรชนีย์	๗๗
แบบฝึกหัดบทที่ ๗	คำคล้องจอง	๘๐
แบบฝึกหัดบทที่ ๘	กลอนสี่	๘๓
แบบฝึกหัดบทที่ ๙	คำควบกล้ำ	๘๖
แบบฝึกหัดบทที่ ๑๐	อักษรนำ	๘๙
แบบฝึกหัดบทที่ ๑๑	การใช้ ฤ ฦ	๙๒
แบบฝึกหัดบทที่ ๑๒	การใช้ บัน บรร	๙๕
แบบฝึกหัดบทที่ ๑๓	คำพ้อง (รูป เสียง ความหมาย)	๙๘
แบบฝึกหัดบทที่ ๑๔	ภาษาถิ่น	๑๐๑
แบบฝึกหัดบทที่ ๑๕	การันต์-ไม้ทัณฑฆาต	๑๐๔
แบบฝึกหัดบทที่ ๑๖	ชนิดของคำ (คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา)	๑๐๗

วาวา

แบบฝึกหัดบทที่ ๑๗	ประโยคเพื่อการสื่อสาร (บอกเล่า ปฏิเสธ คำถาม แสดงความต้องการ คำสั่ง ขอร้อง)	๑๑๐
แบบฝึกหัดบทที่ ๑๘	การใช้พจนานุกรม	๑๑๓
แบบฝึกหัดบทที่ ๑๙	เครื่องหมายวรรคตอน	๑๑๖
แบบฝึกหัดบทที่ ๒๐	สำนวนไทย	๑๑๙
แบบฝึกหัดบทที่ ๒๑	การเขียนคำขวัญ	๑๒๒
แบบฝึกหัดบทที่ ๒๒	การเขียนจดหมายลาป่วย ลากิจ	๑๒๕

เฉลย

เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๑	โครงสร้างของพยางค์ (พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ พยัญชนะท้าย)	๑๓๐
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๒	มาตราตัวสะกด	๑๓๑
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๓	สระ (คงรูป เปลี่ยนรูป ลดรูป)	๑๓๓
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๔	การอ่านออกเสียงคำที่มี ท	๑๓๔
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๕	การผันวรรณยุกต์	๑๓๖
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๖	วิสรรชนีย์	๑๓๘
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๗	คำคล้องจอง	๑๓๙
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๘	กลอนสี่	๑๔๑
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๙	คำควบกล้ำ	๑๔๓
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๑๐	อักษรนำ	๑๔๔
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๑๑	การใช้ ฤ ฦ	๑๔๕
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๑๒	การใช้ บัน บรร	๑๔๖
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๑๓	คำพ้อง (รูป เสียง ความหมาย)	๑๔๗
เฉลยแบบฝึกหัดบทที่ ๑๔	ภาษาถิ่น	๑๔๙

เมื่อประสมคำที่มีตัวสะกด ทำให้สระเกิดการดรูป
เปลี่ยนรูป และลดรูป

สระดรูป

สระที่เขียนตามรูปเดิม
เมื่อมีตัวสะกด

เช่น โต ขา เลีย เป็นต้น

โอะ = จบ หด

ออ (ตัวสะกด จ) = จร นร

เออ (ตัวสะกด ย) = เนย เสย

อัว = สวย นวด

สระ
(เมื่อมีตัวสะกด)

สระลดรูป

สระที่เขียนลดรูป
เมื่อมีตัวสะกด

สระเปลี่ยนรูป

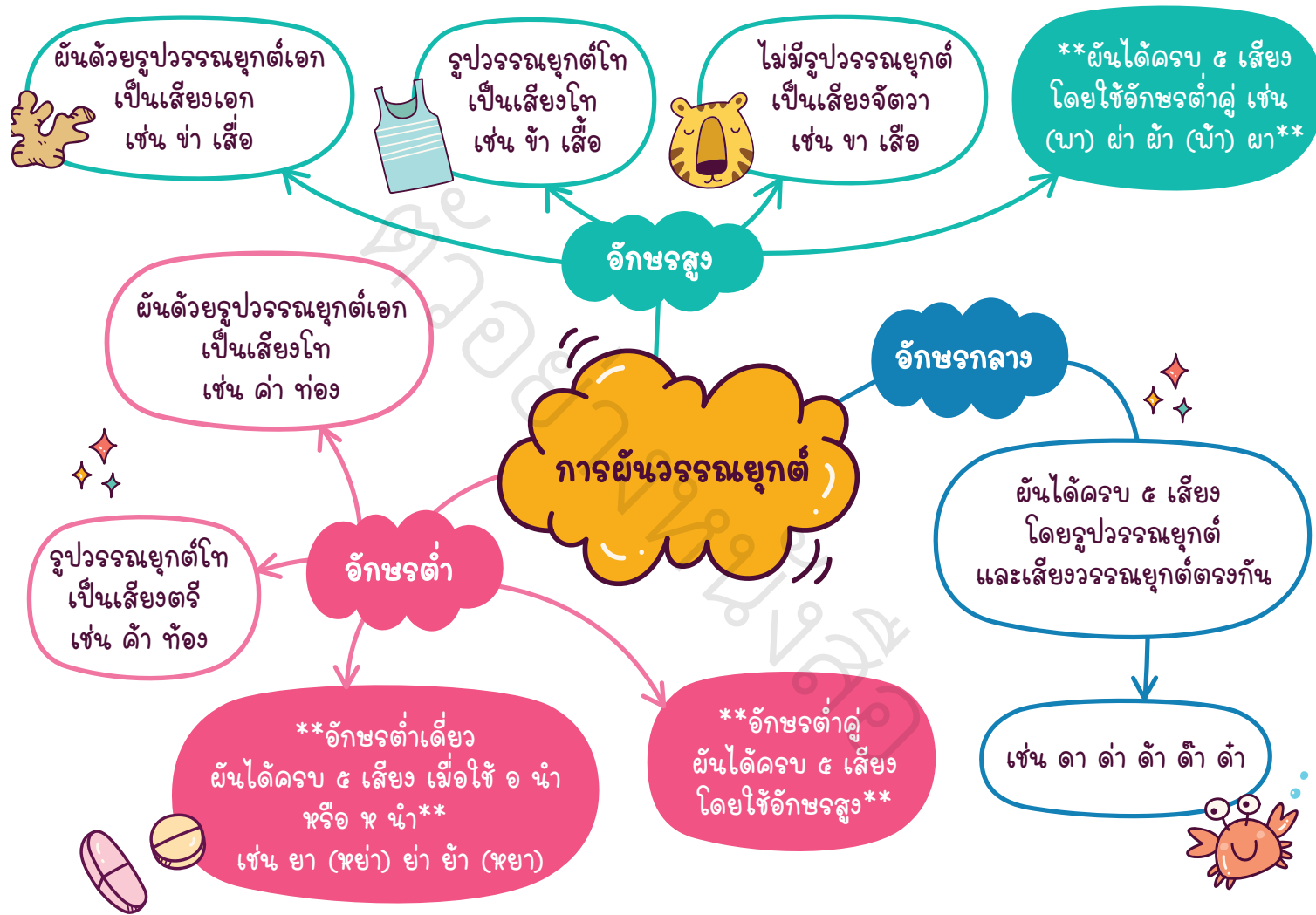
สระที่เขียนเปลี่ยนรูป
เมื่อมีตัวสะกด

อะ = เจ็ด เล็บ

อะ = กั้น จัด

เออะ (ตัวสะกด ยกเว้น ย) = แจ้ง

เออ = เกิน เป็ด

การผันวรรณยุกต์

✦ ผันวรรณยุกต์

หมู่อักษร	เสียงสามัญ	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียงจัตวา
อักษรกลาง	จา	จำ	จ้ำ	จ๊า	จ๋า
	ตู	ตุ๋	ตุ้	ตุ๊	ตุ๋
อักษรสูง		ผ่า	ผ้า		ผา
		ส่อ	ส้อ		สอ
อักษรต่ำ	ลา		ล้า	ล๊า	
	โหม		โหม้	โหม๊	

✦ ผันวรรณยุกต์อักษรสูงและอักษรต่ำให้ครบ ๕ เสียง

หมู่อักษร	เสียงสามัญ	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียงจัตวา
อักษรสูง	(นา)	ผ่า	ผ้า	(น๊า)	ผา
	(ปา)	ผ่า	ผ้า	(ป๊า)	ผา
	(ชี)	ส่อ	ส้อ	(ชี๊)	สอ
อักษรต่ำ	ชา	(ฉ่า)	ช่า	จ๊า	(ฉา)
	ชี	(ฉี่)	ชี	จี้	(ฉี)
	เฮ	(เห่)	เห่	เฮ๊	(เหอ)

2 ชนิด

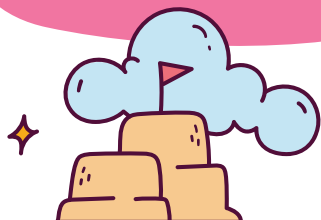
เสียงควบกับ
พยัญชนะตัวหน้า

คำควบไม่แท้
คือพยัญชนะ ร ควบกับ
พยัญชนะตัวหน้า
แต่ไม่ออกเสียง

เช่น จริง (จิง)
ไชร้ (ไ้) ศรี (สี)
เสริมสร้าง (เสริม-สร้าง)

**ร ควบ ร ออกเสียง ร
เช่น กราบ (กราบ) กราย (กราบ)
ม้ารี้ (มัด-รี้) กรุดโครม (กรุด-โครม)

คำควบกล้ำ

ความหมาย

คำที่ออกเสียงพยัญชนะต้นสองตัวพร้อมกัน
ใช้สระเดียวกัน และเสียงวรรณยุกต์ผันไปตาม
พยัญชนะตัวหน้า

ตัวอย่าง

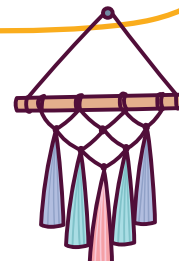

ควบ ร เช่น กราบ ครึ่ง ไคร พระ

ควบ ล เช่น นलय ปลา เคลิ้น

ควบ ว เช่น ขวา คว่า แวง

ฤ (รื่อ)

เช่น ฤษี (นักบวชพวกหนึ่ง)
ส่วนคำอื่นๆ ในปัจจุบันไม่ค่อยใช้
มักใช้เฉพาะในบทประพันธ์เท่านั้น

เช่น ฤดี (ความยินดี)
ฤยา (ไม่ใช่ยา,
ไม่ใช่ยา)

เช่น ประพฤติ (ประ-บริด)
พฤกษา (บริก-สา)
ดุหาสน์ (ดะ-รี-หาด)
เป็นต้น

การใช้ ฤ ฤ

ฤ

ออกเสียงเป็น เรอ
มีคำเดียว คือ
ฤกษ์ (เริก)

ออกเสียงเป็น ริ

(หลักจำ* ดินนี้ปี่มาหา)
เมื่อ ฤ ตามหลัง ค น ม ห
มักจะออกเสียงว่า ริ

ออกเสียงเป็น ริ

(หลักจำ* ไก่ตกท่อเปิดสุดเดร่า)
เมื่อ ฤ ตามหลัง ก ต ฑ ป ส ฒ
มักจะออกเสียง ริ

เช่น อังกฤษ (อัง-กริด)
ฤทัย (ริ-ทัย)
กฤษณา (กริด-สะ-หนา) เป็นต้น

แบบฝึกหัด

บทที่ ๑ โครงสร้างของพยางค์ (พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ พยัญชนะท้าย)

คำสั่ง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ “สระ”

- ก. สระมี ๒๑ รูป ๓๒ เสียง
- ข. สระมี ๓๒ รูป ๓๑ เสียง
- ค. สระมี ๒๑ รูป ๔๔ เสียง
- ง. สระมี ๔๔ รูป ๒๑ เสียง

๒. ข้อใดจับคู่เสียงสระไม่ถูกต้อง

- ก. เอะ-เอ
- ข. แอะ-แอ
- ค. เออะ-เออ
- ง. เออะ-เอา

๓. ข้อใดใช้เสียงสระสั้น-ยาวต่างกัน

- ก. กะปิ
- ข. ละเมอ
- ค. ไข่เป็ด
- ง. แป้งเปียก

๔. ข้อใดมี “สระ เออ” เปลี่ยนรูปประสมอยู่

- ก. พรั่งนี้เป็นวันจันทร์
- ข. ขนมหึงทาเนย
- ค. กว้างเตี้ยวก้อมะระ
- ง. ละเมอเพ้อฝัน

๕. ข้อใดมีสระลดรูป

- ก. หมอนข้าง
- ข. ถอนหญ้า
- ค. เข้มแข็ง
- ง. ลูกศร

๖. ข้อใดไม่มีสระเปลี่ยนรูป

- ก. ชาวบ้านถางป่าปลูกอ้อย
- ข. มันเป็นพืชเศรษฐกิจ
- ค. โรงงานน้ำมันปาล์มปล่อยน้ำเสีย
- ง. รัฐบาลส่งเสริมอาชีพเกษตรกร

๗. ข้อใดไม่ใช่สระเปลี่ยนรูป

- ก. คลั่ง
- ข. ขลับ
- ค. พลัด
- ง. กลัว

๘. คำในข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์เรียงลำดับจาก สามัญ เอก โท ตรี จัตวา

- ก. ฟ้าเริ่มหิวแล้วค่ะ
- ข. วินเกี่ยวข้าวแล้วหรือ
- ค. อยากไปเที่ยวจังเลย
- ง. คิดถึงป้าแล้วนะ

๙. คำในข้อใดออกเสียงเป็นเสียงตรีทั้ง ๒ พยางค์

- ก. ตอนบ่าย
- ข. ล้มล้าง
- ค. เปี้ยเลี้ยง
- ง. น้องใหม่

๑๐. คำในข้อใดเป็นเสียงสามัญทุกคำ

- ก. จิ้งจกร้อง
- ข. ตาชู่ดีใจ
- ค. แม่ซักผ้า
- ง. กบกระโดด

บทที่ ๑ โครงสร้างของพยางค์ (พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ พยัญชนะท้าย)

๑. เฉลย ก. กล่าวถูกต้อง สระมี ๒๑ รูป และนำมาประกอบเป็น ๓๒ เสียง
๒. เฉลย ง. เพราะเสียงสระ เอาะ คู่กับเสียงสระ ออ และสระ เอา ไม่มีคู่เสียง
๓. เฉลย ข. ละเมอ เพราะ ละ ประสมด้วยสระ อะ เป็นสระเสียงสั้น เมอ ประสมด้วยสระ เออ เป็นสระเสียงยาว

แนวคิด ก. ค. และ ง. เป็นสระเสียงประเภทเดียวกัน

ก. กะปิ ประสมด้วยสระ อะ และสระ อิ เป็นสระเสียงสั้น

ค. ไข่เป็ด ประสมด้วยสระ ไอ และสระ เอะ เป็นสระเสียงสั้น

ง. แป้งเปียก ประสมด้วยสระ แอ และสระ เอีย เป็นสระเสียงยาว

๔. เฉลย ง. พยัญชนะ มี ๔๔ รูป ๒๑ เสียง
๕. เฉลย ข. เพราะ ฎ เป็นเสียง ตอ และ ฏ กับ ต เป็นเสียง ตอ

แนวคิด ก. ค ค ฆ เสียง คอ

ค. ผ พ ภ เสียง ผ และ ภ

ง. ฑ ฐ ถ เสียง ท และ ถ

๖. เฉลย ง. หาไม่เจอ อักษรสูง ได้แก่ หา (ห) อักษรกลาง ได้แก่ เจอ (จ) อักษรต่ำ ได้แก่ ไม่ (ม)

แนวคิด ก. หิว ข้าว อักษรสูง แล้ว อักษรต่ำ

ข. มี คำ อักษรต่ำ ถาม อักษรสูง

ค. กิน อะ อักษรกลาง ไร อักษรต่ำ

๗. เฉลย ง. ลางสาด เนื่องจาก มะขาม มีอักษรต่ำ คือ ม และอักษรสูง คือ ข เช่นเดียวกับ ลางสาด ที่มีอักษรต่ำ คือ ล และอักษรสูง คือ ส

แนวคิด ก. ลำไย ล และ ย เป็นอักษรต่ำ

ข. ส้มโอ ส เป็นอักษรสูง อ เป็นอักษรกลาง

ค. ระกำ ร เป็นอักษรต่ำ ก เป็นอักษรกลาง

แนะนำหนังสือ

ชุด แผนภาพช่วยจำภาษาไทย (ประถมศึกษา)

ซื้อหนังสือสะดวก ส่งถึงบ้านบนช่องทางออนไลน์ที่ Shopee และ Lazada หรือผ่านทางร้านหนังสือออนไลน์ www.serazu.com

thinkbeyond books

ISBN 978-616-449-504-3

9 786164 495043

ราคา 380 บาท